

Setmanari d'investigació i anàlisi

elTRIANGLE

Dimecres 6 de novembre del 2019 || #1369 || www.eltriangle.eu || @El_triangle || @ElTriangleDigital || 3€

Carles Puigdemont escenifica el seu acostament al Kremlin

L'expresident està molt dolgut amb les autoritats de la Unió Europea / Pàg 12

Les eleccions d'aquest 10-N són les més estranyes de la democràcia espanyola.

ELS PAPERS SECRETS (9)

P/4

PODERS

P/10

AL CARRER

P/16

Destapem el pacte entre Pujol i Aznar

L'any 1996, CiU va fer que José María Aznar fos elegit president del Govern espanyol. El vot de Pujol tenia un preu: 30.000 milions de pessetes més per a la Generalitat.

Quim Torra ja ha sentenciat Buch

La majoria dels mossos agraeixen el suport del conseller d'Interior en els difícils dies d'octubre. Però el president Quim Torra ha decidit destituir-lo després de les eleccions.

Les bandes llatines tornen amb força

Una munió de màfies delictives internacionals han fet de Catalunya el seu camp d'actuació. Un fenomen que preocupa és la puixança de les bandes llatines.

B Sabadell
Ser on siguis

TENS PLANS PER A LA TEVA JUBILACIÓ?

Et volem ajudar a fer realitat els teus projectes. Per això, si portes el teu pla d'una altra entitat a un dels plans de pensions individuals que ofereix Banc Sabadell, pots aconseguir un incentiu econòmic* del

4%

Informa-te'n a bancsabadell.com/pensions.

*Promoció efectuada per BanSabadell Pensions, E.G.F.R., S.A., aplicable a mobilitzacions d'entrada de plans de pensions individuals que compleixin el següent: (i) provinents d'entitats no participades per Banc Sabadell cap a plans de pensions individuals de BanSabadell Pensions inclosos en aquesta campanya; (ii) efectuades entre el 23/07/2019 i el 31/12/2019; (iii) per un import igual o superior a 10.000 euros per a participants de 50 anys o més, o per un import igual o superior a 30.000 euros per a participants menors de 50 anys; (iv) amb compromís de permanència de 7 anys per a l'import concret del saldo que es fixi en l'acord de compromís de permanència signat pel participant, i (v) que estableixin un pla d'aportacions periòdiques mensuals per un import igual o superior a 150 euros/mes que s'ha de mantenir durant 2 anys ininterrompudament. Pot consultar el document informatiu amb les condicions sobre aquest i altres incentius econòmics a www.bancsabadell.com/pensions. BS Pla Ètic i Solidari no s'inclou en la promoció. Producte no garantit. La rendibilitat dependrà de la rendibilitat de la cartera d'actius de cada fons de pensions. Entitat gestora: BanSabadell Pensions, E.G.F.R., S.A. Entitat dipositària, entitat promotora i comercialitzadora de plans de pensions: Banco de Sabadell, S.A. El document amb les dades fonamentals per al participant està a disposició del públic a les oficines de Banc Sabadell, així com a la pàgina web del banc, www.bancsabadell.com, apartat "Pensions". **Consulti els indicadors de risc i les alertes de liquiditat corresponents a productes concrets a la pàgina web següent: www.bancsabadell.com/pensions.** Document publicitari.

Jaume Reixach i Riba
Editor

Nereo Garbin, el meu amic

El deteriorament general de la convivència a Catalunya fa que perdem la memòria de qui som, d'on venim i de quins són els referents que ens han menat fins aquí. La situació manicomial que ha provocat el procés –d'altra banda, semblant a la que pateixen els britànics amb el Brexit– fa que hàgim de recordar i apel·lar a qüestions bàsiques si no volem caure definitivament en el caos.

Per això vull parlar avui del meu amic Nereo Garbin, a qui vaig conèixer l'any 1986 a Vicenza (Itàlia). Anys després es va traslladar a viure a Catalunya i, amb molt de treball, esforç i patiments –dels quals sóc testimoni directe– ha aconseguit aixecar una empresa exemplar dedicada al foment i a la producció de la cervesa artesana d'altíssima qualitat, que és tot un èxit. A més, ha obert un establiment públic al barri del Poble-sec de Barcelona, l'*Abirradero*, on es poden degustar les magistrals cerveses que elabora el seu company Dani i, a més, s'hi menja la mar de bé.

Persona idealista i amb una dilatada trajectòria d'esquerres –tant a Itàlia com a Catalunya–, Nereo Garbin s'ha involucrat en mil-i-una iniciatives socials i polítiques, amb especial dedicació als supervivents de les Brigades Internacionals que van combatre a Espanya durant la guerra civil. Plegats hem

El deteriorament general de la convivència a Catalunya fa que perdem la memòria i els referents

col·laborat en el passat per organitzar conferències a Barcelona de personatges interessants de la política italiana, com l'exdirigent comunista i expresident del consell de ministres Massimo D'Alema, o l'emblemàtic exalcalde de Palerm, Leoluca Orlando, fundador de La Rete i símbol de la lluita contra la màfia.

L'esquerra democràtica europea, en el seu objectiu històric d'aconseguir una societat més justa i més igualitària, navega en un mar de dubtes davant la força abassegadora de la globalització, que ens porta més desigualtat i una resposta autoritària del poder per aplacar les protestes. Una de les veus que han sorgit per denunciar aquest empobriment alarmant que pateix la classe treballadora és la del filòsof i intel·lectual italià Diego Fusaro.

I Nereo Garbin va decidir convidar-lo perquè fes una conferència a l'*Abirradero*, en col·laboració amb la revista *El Viejo Topo*. Diego Fusaro és un personatge brillant i controvertit, que ha estat acusat a Itàlia de "blanquejar" l'extrema dreta amb les seves invectives contra l'esquerra oficial. Després d'un parell d'articles molt desafortunats publicats en dos mitjans de comunicació (*El Temps* i *Zona Sec*), de sobte el meu amic Nereo Garbin s'ha convertit en un "feixista" i l'*Abirradero* és víctima d'una campanya de boicot a les xarxes. Demencial.

La solució alemanya

Aquest diumenge dia 10 celebrem les eleccions més estranyes de la història de la democràcia espanyola. Les incerteses que provoca la situació política de Catalunya i les incògnites per l'impacte que tindria la sentència del Tribunal Suprem pels fets de l'1-O van avortar la formació d'un govern PSOE-Podemos, que era el missatge que van enviar les urnes en els comicis del 28 d'abril passat.

Pedro Sánchez va tenir por de presidir un govern feble i supeditat, en última instància, als escons d'ERC i PDeCAT. Per això va decidir convocar unes noves eleccions, esperant a veure què passava a Catalunya i amb la confiança que, en aquesta ocasió, les cartes li siguin més favorables per formar un govern fort i estable, que és el que li exigeix l'eix París-Berlín que dirigeix la Unió Europea.

Descartada l'opció de Podemos, que no es considera fiable, tot fa pensar que el disseny passa per un gran pacte de col·laboració a l'alemanya entre el PSOE i el PP, amb algun petit partit com a crossa, si és necessari. Òbviament, en campanya, Pedro Sánchez i Pablo Casado reneguen amb vehemència d'aquesta possibilitat, però és la més versemblant per encarar els enormes desafiaments econòmics i socials que té l'Estat espanyol al davant.

Un pacte PSOE-PP és un fet inèdit en els annals de la política espanyola, i veurem què dona de si. La irrupció de Vox ha ajudat a centrar el PP i la d'Íñigo Errejón afebleix Podemos. Tot està a punt per a aquesta gran operació, benèfica pels grans poders empresarials i financers. Ara només cal que les urnes certifiquin el 10-N la viabilitat d'aquesta fórmula.

El pacte del Majestic, al descobert

Pujol va fer president Aznar a canvi del traspàs de diverses competències i uns 30.000 milions de pessetes

SISCU BAIGES I JAUME REIXACH

El 14 de maig del 1996, els 16 diputats que CiU havia aconseguit a les eleccions generals espanyoles celebrades dos mesos abans van votar a favor de la investidura de José María Aznar com a president del Govern. Els seus vots eren imprescindibles perquè el president del Partit Popular posés fi a 14 anys de governs socialistes. Quin va ser el preu que va pagar Aznar per aconseguir aquests vots? EL TRIANGLE ho explica a partir d'un document elaborat per l'aleshores president de la Generalitat i de CiU, Jordi Pujol, el 18 de maig d'aquell

“A partir de la setmana que ve en Molins parlarà amb en Rato dels 20.000 milions per a competències específiques”

any, al qual ha tingut accés. L'encapçalava el text *Conversa amb l'Aznar*.

L'acord entre els negociadors de CiU i PP per facilitar la investidura d'Aznar es va tancar de forma definitiva en un sopar a l'Hotel Majestic, a Barcelona, el 28 d'abril, i els seus detalls van transcendir amb comptagotes. En el document que reproduïm en aquest article, Pujol en dona detalls clars i alguns d'ells desconeguts fins ara.

“Quedem que a partir de la setmana que ve en Molins parlarà amb en Rato dels 20.000 milions de pessetes per a competències específiques”, va escriure Pujol. Joaquim Molins havia substituït Miquel Roca com a portaveu del grup de diputats de CiU al Congrés i havia participat activament en les negociacions per assolir el Pacte del Majestic. Assenyala que d'aquestes competències específiques se n'havien exclòs les lingüístiques “perquè podien ser reclamades

Barcelona, 18 de maig de 1996

Conversa amb l'Aznar

En línies generals manteniment del projecte de calendari que havia preparat en Molins, però amb voluntat d'acceleració. Concretament:

1. Posar-se a treballar des de la setmana que ve en la Llei de Reforma de l'Administració General de l'Estat i presentar-la al Parlament a finals de juny. Recordem que aquesta és la llei dels Governadors Civils, però que també fa referència a l'Administració Única.

Vàrem quedar que ens posàrem d'acord pels nomenaments dels nous governadors, futurs subdelegats.

2. Llei de Ports. Que es comenci a preparar la setmana que ve. No cal esperar 6 mesos a presentar-la. En general vull fer notar que CDC té Congrés a mitjans de novembre, i que hi hem de poder anar amb diversos temes d'aquests ja encarrilats i que UDC en té poc després.

3. Llei de Costes. Presentar-la abans del termini previst d'un any.

4. Traspàs de Treball. Que el Ministre i en Farreres comencin a discutir el traspàs la primera setmana de juny.

5. Polícia. Vaig fer notar novament que el tema del trànsit és cabdal per nosaltres. Ho discutirem el dia 24 en Pomés, en Mayor Oreja i jo a Barcelona.

6. Pel tema del servei militar proposa que la comissió no sigui només del Congrés, sinó mixta del Congrés i del Senat.

7. Li recordo que el tema més important de tots, del tot primordial, és el del finançament. Recordo els punts principals de l'acord: absència de topalls, capacitat normativa en els quatre tributs cedits, etc. Reitera el seu acord.

8. Quedem que a partir de la setmana que ve en Molins parlarà amb en Rato dels 20.000 milions de pessetes per competències específiques. Recordo bé el tema, perquè fa notar que de les competències específiques se'n varen excloure les lingüístiques, perquè podien ser reclamades també per altres Comunitats, i que només hi varen quedar les presons i la policia. A la mateixa conversa hem de reclamar el ràpid pagament dels 9.600 milions de Sanitat i dels dels desplaçats.

per altres comunitats, i que només hi varen quedar les presons i la policia”. A més, també apunta que “hem de reclamar el ràpid pagament dels 9.600 milions de Sanitat i dels dels desplaçats”. Entre un concepte i l’altre, el Pacte del Majestic reportaria

uns 30.000 milions de pessetes. L’euro encara trigaria uns anys a implantar-se a Espanya.

És evident que Pujol tenia pressa perquè els acords amb el PP es concretessin i pogués exhibir les compensacions obtingudes a canvi de

dur a La Moncloa un dirigent polític que havia mostrat la seva oposició al traspàs de competències a la Generalitat i que havia acusat Felipe González de fer concessions al nacionalisme català a canvi dels seus vots al Congrés dels Diputats. Ara Aznar fe-

ia el mateix que havia criticat i, fins i tot, va declarar que parlava català “en la intimitat”.

En aquesta *Conversa amb l’Aznar* es desvela que “varem quedar que ens posaríem d’acord pels nomenaments dels nous governadors, futurs subdelegats” i que “li recordo que el tema més important de tots, del tot primordial, és el del finançament. Recordo els punts principals de l’acord: absència de topalls, capacitat normativa en els quatre tributs cedits, etc.”. Aznar, segons Pujol, va demanar que els consellers de Sanitat i Presidència, Eduard Rius i Xavier Trias, es reunissin aviat amb el nou ministre de Sanitat, José Manuel Romay, “per analitzar la situació financera i les necessitats de Sanitat”.

El president català va mostrar a l’espanyol la seva preocupació per les informacions sobre la voluntat del govern del PP de traspasar competències de les autonomies als ajuntaments, i li va dir que CiU s’hi oposaria. Aznar “va dir que no

Pujol era contrari al traspàs previst de competències de les autonomies als ajuntaments: “No en feu cas”, va dir Aznar

féssim cas d’aquestes declaracions”, segons Pujol.

En aquesta ‘conversa’ també es va parlar de la supressió del servei militar obligatori, de “posar-se a treballar des de la setmana que ve en la Llei de reforma de l’administració general de l’Estat”, de la Llei de ports, presentar la Llei de costes abans d’un any, de traspàsos en l’àmbit de Treball i del control del trànsit, i de deixar el debat sobre la reclamació d’“impostos especials” per a més endavant.

Hi consta també l’anotació “Parlament de Catalunya i Vidal Quadras”. Pujol va demanar el cap d’Alejo Vidal-Quadras, president del PP català, frontalment contrari al nacionalisme de CiU. El setembre, la direcció nacional del PP el va cessar. CiU, que havia perdut la majoria absoluta al Parlament a les eleccions del novembre del 1995, va governar amb comoditat aquella legislatura amb el suport dels 17 diputats del PP. ■

9. Va demanar que en Trias i en Rius es reunixin aviat amb en Romay per analitzar la situació financera i les necessitats de Sanitat. Pressupost 1997.

10. Varem quedar que a partir de la setmana que ve s’iniciïn converses sobre les mesures d’impuls econòmic.

11. Li recordo que ja li vaig dir que si desestimaven alguna petició nostra per raons tècniques, i després la concedien a altres Autonomies, nosaltres també les reclamariem. Li vaig dir que aquest podria ser que fos el cas dels impostos especials, però que en tot cas enguany no ho plantejaríem. Si calgués, ho fariem l’any que ve.

12. Vaig dir-li que havíem llegit amb alarma les declaracions referents a possibles traspàsos de competències de les Autonomies als Ajuntaments, i que a això ens hi oposariem. Va dir que no féssim cas d’aquestes declaracions.

13. Vaig traslladar-li algunes peticions del President Soler de les Balears, d’acord amb el que m’havia demanat el dia abans a Palma: traspàs ràpid de les competències d’ensenyament, ajut econòmic per la normalització lingüística (Balears no n’ha rebut mai).

14. En canvi el tema del País Valencià segueix estant molt malament. De tota manera varem quedar que jo li enviaria unes propostes per a regularitzar la situació lingüística amb les que sé que estan d’acord alguns sectors del PP valencià i que són acceptables des del nostre punt de vista.

15. Li vaig anunciar que pensava anar a Salamanca amb en Reventós per a parlar del tema dels arxius.

Parlament de Catalunya i Vidal Quadras

Maastricht. Diu que no complirem els criteris, però ens hi podem acostar. Ser acceptats per la tendència.

LOGSE. Encara no té feta la composició de lloc.

Pensions. Aplicació del Pacte de Toledo des de 1997. Jo suggereixo que miri d’accelerar-ne l’aplicació (apart de que certs aspectes s’han d’incorporar al projecte de Pressupost).

CiU apostava per una sobirania catalana plena però compartida

En una carta de Joan Rigol, que aleshores era vicepresident del Senat, es parlava de “recuperar el sentit confederal de la nostra cultura”

“El lerrouxisme de la dreta”

El dirigent d'Unió Democràtica afirmava que calia neutralitzar el Partit Popular fos com fos

Joan Rigol, Jordi Pujol, Heribert Barrera i Pasqual Maragall, el 2010

El Vicepresident 1er del Senado

Barcelona, 27 d'octubre de 1994

Molt. Hble. Sr. Jordi Pujol
President de la
Generalitat de Catalunya

GENERALITAT DE CATALUNYA
Presidència
E 231014 Reg 8553
S

President,

T'adjunto uns fulls que he preparat sobre la reforma constitucional del Senat. Abans de Nadal s'ha de constituir la ponència corresponent. Tot i que no és urgent, m'ha semblat oportú fer un primer esborrany de proposta política; de saber cap on volem anar. Convé que ni els polítics d'altres criteris ni els tècnics ens condicionin la nostra iniciativa; tot i que després ho hauré de passar als tècnics jurídics (potser, et suggereixo, ens seria vàlid en Carles Viver Pi-Sunyer?).

Però cal que sapiguem quin objectiu volem assolir; mira si el que proposo va pel camí que Catalunya necessita. Crec que hem de recuperar, de cara a l'Estat, el sentit confederal de la nostra Cultura. És a dir, en mantenim la plena sobirania, tot i que la volem compartir: és l'Estat pluricultural, plurinacional. A la llarga, crec, el mapa d'Europa serà el de les Cultures.

Els del projecte de "Convergència Valenciana" et volen venir a veure (Joan Sanenit, Pepa Chesa, Ferrándiz, Damià Mollà, Vicent Miquel). Et volen explicar el que fan i el que proposen. Què els dic?

Sobr el debat al Parlament. Crec que aquesta qüestió ha traspasat el cercle de la classe política, o dels "enterats"; ha arribat al poble. El sentiment de la gent és: "alguna cosa hi haurà del que es diu".

Altres persones generalitzen sobre els polítics i, tot i el diferencial que tenim a favor de Catalunya i del nostre ideari, tenen tendència a assimilar-nos a la manera de fer dels altres.

Jo crec que davant d'això tenim una alternativa: a) o circumscriure l'abast del problema, anecdotitzant-lo al voltant de fets i persones concretes; o b) esperar que el temps vagi sedimentant aquestes sensacions i anar-les superant per una tasca a llarg termini. La primera opció no implica necessàriament dimissions; ni tan sols les dimissions de persones que es suggereixen, tot i que és una possibilitat. Es pot respondre també a través d'altres mecanismes, simbòlics, cercant la sintonia de grups sociològics diferenciats d'aquells a què ens assimilaven avui. La segona opció ha d'ésser,

El 27 d'octubre del 1994, Joan Rigol, aleshores vicepresident primer del Senat, va enviar una carta a Jordi Pujol en la qual li feia arribar les seves idees sobre la reforma de la Cambra alta que s'estava discutint en una ponència parlamentària. En aquesta carta, Rigol comunicava a Pujol el seu recel per l'oposició del Partit Popular (PP) a una reforma del Senat que li conferís un caràcter més obert a les reivindicacions de les comunitats autònomes.

“Em preocupa el lerrouxisme que ens ve de la dreta: el PP necessita treure uns diputats a Catalunya i creu que només pot fer-ho d'aquesta manera. Hem de neutralitzar-lo, sigui com sigui”, va escriure Rigol. Les seves reflexions van servir de ben poc, perquè de la reforma del Senat se n'ha escrit i parlat molt des de la reinstauració de la democràcia a Espanya però continua regint-se per les mateixes normes des de fa quaranta anys.

“Convé que ni els polítics d'altres criteris ni els tècnics ens condicionin la nostra iniciativa; tot i que

després ho hauré de passar als tècnics jurídics”, comentava Rigol. I suggeria que demanessin el seu parer a Carles Viver Pi-Sunyer, aleshores membre del Tribunal Constitucional espanyol a proposta de CiU i que, més tard, acabaria sent una peça clau de l'arquitectura jurídica del procés independentista, com a president del Con-

Un any i mig després CiU va fer Aznar president del Govern

sell Assessor per a la Transició Nacional.

Rigol creia que “hem de recuperar, de cara a l'Estat, el sentit confederal de la nostra cultura. És a dir, en mantenim la plena sobirania, tot i que la volem compartir: és l'Estat pluricultural, plurinacional. A la llarga, el mapa d'Europa serà el de les cultures”. Un any i mig després, CiU feia president Aznar i Rigol deixava de ser senador.

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

2019_2020

Abona't a l'OBC

Comença la nova temporada!

KAZUSHIONO | RÈQUIEM BRAHMS | VALERY GERGIEV | L'ALPINA
STRAUSS | ALISA WEILERSTEIN | ANDREAS OTTENSAMER |
LA MER DEBUSSY | VLADIMIR ASHKENAZY | SIMONE YOUNG |
KIAN SOLTANI | FESTIVAL BEETHOVEN 250 | DALIA STASEVSKA
| GABRIELA MONTERO | STABAT MATER ROSSINI | CRISTIAN
MĂCELARU | SIMON TRPČESKI | EL MESSIES HÄNDEL |
ARABELLA STEINBACHER

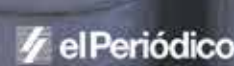
L'AUDITORI

auditori.cat
obc.cat

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

La indignació per la sentència del Suprem canvia la 'revolució dels somriures' per la violència al carrer

Joves independentistes s'enfronten a la policia a les grans ciutats catalanes en una estratègia que és encoratjada i justificada des de l'entorn del Palau de la Generalitat

JORDI OLIVERES

Fins al 14 d'octubre l'independentisme presumia que era un moviment pacífic. A partir de fer-se pública la sentència del Tribunal Suprem sobre l'1-O tot ha canviat. Allà a on hi havia pacifisme ara hi ha violència. Fins i tot les accions dels joves encaputxats han estat encoratjades des de l'entorn del Palau de la Generalitat, o si més no justificades.

Tot es va desfermar la nit del 14 d'octubre. Un grup d'encaputxats van envoltar la prefectura de la Policia Nacional a la Via Laietana de Barcelona. Aquesta mateixa acció es va produir als carrers de Tarragona, Lleida i Girona, davant dels edificis de les subdelegacions del Govern espanyol. El que en principi era una protesta pacífica aviat va degenerar en una batalla campal.

Grups d'encaputxats van tirar objectes al cordó policial dels Mossos d'Esquadra i de la Policia Nacional. Les forces policials van contestar amb contundència. S'havia acabat el pacifisme. S'havia acabat el "ni un paper a terra" de les grans manifestacions independentistes encetades

Els independentistes van cremar contenidors al centre de Barcelona.

l'any 2012. Aquella nit, i les següents, els carrers de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona van passar a ser el camp de batalla entre grups violents i les forces d'ordre públic. Les manifestacions pacífiques van deixar lloc a protestes carregades de violència, amb la crema de contenidors i la destrossa de mobiliari urbà

Al mig de tots aquests incidents, el conseller d'Interior, Miquel Buch, que ha passat a ser la diana dels sectors més combatius de l'independentisme, amb la CUP al capdavant,

però també sense tenir la cobertura del mateix president de la Generalitat, Quim Torra, més preocupat a justificar els atacants que no pas a defensar el seu conseller, que ha hagut de veure com se li demanava la dimissió per part de la CUP. En canvi, el PSC li ha donat suport.

A més, Miquel Buch ha estat posat en qüestió per alguns dels seus mateixos companys de govern i des de la Generalitat s'ha instat el Parlament a investigar les càrregues policials dels últims dies. ■

Una part del Govern català "comprèn" els incidents

Probablement ha estat el primer cop que un govern no ha defensat l'actuació de la seva policia davant d'uns aldarulls violents.

Els Mossos d'Esquadra, acompanyats de la Policia Nacional, ha estat el cos encarregat de dissoldre les manifestacions violentes, amb la crema de contenidors d'escombraries o cotxes i motos.

El Govern, amb Quim Torra al capdavant, s'ha vist obligat a condemnar la violència. Primer era culpa d'infiltrats, però després Torra i els seus seguidors (amb Carles Puigdemont des de Waterloo) han posat en dubte l'actuació policial.

Hi ha qui recorda que durant els mandats de Convergència i Unió es van fer desallotjaments i actuacions criticats per l'oposició.

Potser només caldria recordar quan grups d'indignats van encerclar el Parlament en època d'Artur Mas o quan aquest mateix govern va decidir desallotjar la plaça de Catalunya de Barcelona en les protestes del 15-M del 2011.

Llavors va ser el mateix Govern qui va defensar el conseller d'Interior, ja que era un dels seus. Ara, en canvi, el conseller d'Interior, Miquel Buch, ha de veure que són els seus mateixos companys neoconvergentes els que posen en dubte la seva direcció dels Mossos.

Si Buch segueix sent conseller és malgrat Quim Torra, que s'ha vist forçat pels seus socis d'ERC a mantenir-lo al seu lloc a canvi de no fer una profunda remodelació governamental.

Els Mossos actuen en previsió d'un 155

L'actuació dels Mossos d'Esquadra en els aldarulls a les principals ciutats catalanes els darrers dies és vista per experts en seguretat com una estratègia per salvar el cos de la policia de la Generalitat davant una eventual aplicació de l'article 155 de la Constitució o bé de la Llei de Seguretat Nacional, cosa que deixaria en mans del Govern espanyol el comandament dels Mossos.

Els Mossos tenen clar que els grups antisistema que els darrers anys han estat apartats de les protestes independentistes s'han afegit a les mobilitzacions contra la sentència de l'1-O. Aquesta violència, que els experts

consideren que ha estat dirigida i que no ha estat pas espontània, ha fet que les accions previstes pel Tsunami Democràtic hagin quedat superades davant dels aldarulls als carrers, amb especial incidència al centre de Barcelona. La Prefectura de la Policia Nacional de la Via Laietana s'ha convertit en el lloc preferit per acabar les protestes nocturnes. El blanc és la Policia Nacional, però aquest cos actua coordinat amb els Mossos d'Esquadra. Malgrat tot, hi ha qui considera que els Mossos han fet unes actuacions qualificades de "baixa intensitat" i que han fet prevaldre la seva autonomia operativa.

Balanç: més de 200 detinguts i 30 empresonats

Els anticapitalistes troben el suport del sector més proper a l'expresident Carles Puigdemont per atacar el responsable dels Mossos d'Esquadra, mentre que ERC i PDECat avalen la seva continuïtat al capdavant d'Interior

SALVADOR BARNOLA

La CUP es manté al mateix lloc on ha estat sempre. Mentre que l'independentisme *mainstream* ha volgut presentar-se davant la societat com un moviment pacifista, els anticapitalistes sempre han mantingut que “el poble” ha de respondre “amb violència” a la “violència de l'Estat opressor”.

Després dels aldarulls provocats per centenars d'encaputxats i la resposta contundent dels Mossos d'Esquadra, la CUP ha posat en la diana Miquel Buch, el conseller d'Interior, a qui reclama que dimiteixi. Però la sorpresa ha estat que els anticapitalistes han trobat la comprensió i el suport d'una part del Govern català, sobretot la més propera a Carles Puigdemont, que, igual que Quim

Els desperfectes ocasionats durant els aldarulls que han sacsejat les principals ciutats de Catalunya pugen a sis milions d'euros

Torra, voldria que Miquel Buch ja no fos conseller. Fins ara han estat ERC i el PDECat els qui l'han defensat dins del Govern.

Si el titular d'Interior segueix sent conseller és perquè ERC ha mantingut que si deixava el càrrec s'havia de fer una profunda remodelació del Govern de la Generalitat. Per la seva banda, el PDECat, que manté les essències convergents, creu que no pot ser que un govern no defensi un dels seus, cosa que no havia passat mai fins ara.

Miquel Buch també s'ha hagut d'empassar la “comprensió” de la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, cap a les actituds violentes, ja que aquesta s'ha alineat amb els que defensen que l'acció de cremar contenidors és una reacció contra a la sentència i, seguint la línia de la CUP

Miquel Buch, contra les cordes.

i dels seguidors de Puigdemont, considera que aquesta violència “fa visible el conflicte” a nivell internacional. A més, Elisenda Paluzie creu que aquestes actuacions no resten electoralment, sinó que reforcen els partits independentistes.

Fins ara hi ha hagut uns 200 detinguts acusats dels aldarulls. D'aquests, una trentena estan en presó preventiva. Per un sector independentista, aquests empresonats també són “presos polítics” i en demana la llibertat. A més, els aldarulls haurien provocat arreu de Catalunya uns danys valorats en uns sis milions

d'euros. L'Ajuntament de Barcelona xifra en uns tres milions d'euros els desperfectes causats pels manifestants violents, des dels contenidors (que encara no han estat reposats) fins a mobiliari urbà divers o al reasfaltat dels carrers afectats.

Per ara, del ventall de partits independentistes, ERC ha estat el que més s'ha desmarcat de la “comprensió” pels disturbis violents. Fins i tot alguns dels seus dirigents, com per exemple Gabriel Rufián, ja han estat escridassats en algunes manifestacions. Òmnium Cultural també s'ha mantingut allunyada de la defensa de la violència, a diferència de l'ANC. Per Òmnium, l'independentisme ha de continuar sent un moviment pacífic. Cal assenyalar que les grans marxes contra la sentència del Tribunal Suprem han estat seguides de manera pacífica. ■

EL SALÓ DE LES MERAVELLES
de Hausson

B
escenari
joan
brossa
El Teatre
del Born

Del 7 al 24 de novembre de 2019

El procés ha abocat els Mossos al pitjor moment de la seva història recent

Els policies de la Generalitat denuncien que la situació és “esquizofrènica”

R.P.

A vui, com mai abans, els Mossos d'Esquadra estan a l'ull de l'huracà. Un cos policial que ara es troba sota la lupa política, judicial i social per les actuacions que s'ha vist obligat a portar a terme per fer front als reptes del procés independentista. Dins del cos es té meridianament clar que com a organització policial té el dret de l'ús legítim de la força i, al mateix temps, també ha d'estar acostumada a investigacions internes que fiscalitzin les seves actuacions. Josep Fuster (nom fictici per garantir-ne l'anonimat), un sotsinspector dels Mossos, assegura que el cos ha d'estar preparat per a aquesta mena d'investigacions. “Ens han de mirar amb lupa; si no, dedica't a una altra professió”, assegura aquest mossos amb més de vint anys de servei a l'esquena.

Per Fuster, el fet que ara s'hagi anunciat l'auditoria més gran feta mai a la policia de la Generalitat “no es pot entendre fora del context actual”, i afegeix que “el fet que el president Torra presenti aquesta megaauditoria no s'entendria si no fos per un tema d'equilibris que es-

Les actuacions de la Brimo (Brigada Mòbil) han provocat l'auditoria més àmplia del cos feta mai.

tà fent el mateix Govern. Estem en una situació esquizofrènica i de recerca d'equilibris polítics; així, hem d'escoltar Torra amb l'“apreteu” i, per l'altre costat, els Mossos, sota el màxim comandament del mateix Torra, són el cos que reprimeix els qui “apreten”, amb criteris més o menys encertats”.

Dins del cos policial de la Generalitat s'admet amb resignació que la investigació anunciada per l'Executiu català “s'ha presentat per calmar la part de la societat que està

“apretant”. Josep Fuster explica que “a mi, com a mossos, em produeix un gran dolor que per la gent que a l'agost del 2017 els mossos érem els herois ara haguem passat a ser ‘còmplices de la repressió’ de l'Estat”. Aquest sotsinspector defensa que “en el nostre dia a dia, la immensa majoria dels mossos fem la seva feina amb criteris policials. Ara ens produeix un gran dolor que, una vegada més, al policia que està fent la seva feina l'estiguin utilitzant com a element de catarsi”. ■

Els agents se senten també desemparats pels superiors

Si la cúpula dels Mossos s'ha queixat de la manca de suport institucional per part del Govern i les institucions catalanes, pitjor se senten els agents de l'escala bàsica en considerar que, a banda d'estar desemparats per part de les institucions, també ho estan per part dels seus comandaments. Hi ha una necessitat urgent de recursos humans i d'equipaments a la policia catalana, i això es complica quan el cos ha estat més tensat que mai per la situació sociopolítica a Catalunya.

Des del col·lectiu es posa com a exemple el del *dispositiu Toga* (la vigilància d'instal·lacions judicials a Catalunya). Quan analitzen quina és la realitat d'aquest operatiu, la resposta és que en demarcacions on hi havia només un vehicle per torn, aquest està fent en exclusiva vigilància estàtica dels jutjats, de manera que deixa en una absoluta desatenció la tasca de seguretat ciutadana, una feina que acaben fent les policies locals, que no estan dimensionades per fer-la.

Davant l'argument que es dona des del Govern català que tots els mals dels Mossos són culpa del fet que no arriben prou recursos des del Govern central, dins del cos s'apunta que ningú s'ha preguntat si el model dels anys 90 del segle passat respon a les necessitats d'avui.

El col·lectiu policial català n'està fart de ser l'espàrring de la política

La majoria dels agents dels Mossos viuen pèssimament que part dels ciutadans els considerin “forces d'ocupació”, fet que els produeix “dolor o, més ben dit, frustració”. El sotsinspector Josep Fuster explica que “quan em vaig fer mossos el 1995 no va ser un fet vocacional, sinó que fer-me policia era una manera de servir el meu país”.

Josep Fuster considera que “no hi ha un únic culpable d'aquesta frustració, hi ha culpables polítics pels dos costats que utilitzen els Mossos i les seves actuacions per donar validesa a les seves tesis; els Mossos som l'ase de tots els cops”. Fa anys que hi ha agents que han volgut deixar el cos per passar a altres cossos policials, però ara aques-

Les baixes per marxar ja no només afecten els agents de l'escala bàsica, sinó també els comandaments

tes peticions s'han disparat, perquè els agents denuncien que amb la conjuntura actual poden acabar expedientats per coses que no són pròpies de la feina.

Fuster diu que, a més, cal afegir-hi la sensació que “ara no tinc suport polític,estic sempre fiscalitzat per tot i tot-hom, i finalment he d'estar sotmès al judici de la societat.. La gent que vol marxar no només són agents de l'escala bàsica, sinó que ara també hi ha comandaments que volen marxar, i això abans no passava. Ara hi ha una situació de gran frustració, indefensió, incomprensió, rebel·lia i ràbia, n'estem fins als collons!”. Aquest veterà dels Mossos diu: “M'estimo molt l'uniforme, però no soc un espàrring”.

Miquel Buch és més fora que dintre

Comandaments dels Mossos asseguren que el titular d'Interior ha intentat evitar la intervenció

R.P.

El conseller d'Interior, Miquel Buch, està ferit de mort, políticament parlant, i s'apunta que la seva caiguda definitiva ja és qüestió d'un breu període de temps.

No cal fer una extensa ressenya dels qui demanen la seva dimissió des de pràcticament tots els àmbits socials, i per descomptat des de l'àmbit polític, per saber que Buch ja està més fora que dintre de l'executiu de Torra. Una dimissió, la de Buch, que s'ha demanat fins i tot des d'algunes veus significatives de la seva formació, JxCat.

Aquí tenim dos casos com a exemples. Al conseller Buch se li va impedir assistir a la celebració patronal del cos de Bombers de la Generalitat el 25 d'octubre passat. L'Ajuntament de Valls havia anunciat que si Buch assistia a la festa, la colla Jove dels Xiquets de Valls no aixecaria ni un sol castell, i que a més es preveïen mobilitzacions contra el conseller. Tant se val si, com algunes fonts

apunten, va ser el mateix Buch qui va decidir no assistir finalment a la festa patronal dels Bombers de la Generalitat, tot i ser-ne el màxim responsable polític, o si va ser el mateix president Torra qui l'hi va prohibir. El cas és que Torra va presidir l'acte i no va tenir cap escrúpol a fer després una piulada a Twitter d'allò més sentida, tot i l'absència del seu conseller d'Interior.

Amb aquest panorama, dins dels Mossos hi ha una opinió generalitzada que Buch "està protegint el cos". Perquè fent de conseller d'Interior sap que rebrà per tots costats, sobretot dels hiperventilats pel fet de deixar que la Brigada Mòbil (Brimo) planti cara als independentistes radicals i per defensar que la policia s'ha de regir per la llei i que ha de fer de policia tot i que s'hagin d'obrir després les línies de fiscalització que calguin. Per molts mossos el què està fent Buch és evitar que s'apliqui el 155 o la Llei de Seguretat Nacional, i "ho està fent bé".

En aquest context s'apunta que

El president Quim Torra vol cessar Buch.

Buch té els dies comptats, sobretot un cop hagin quedat clars els resultats de les eleccions generals del 10-N, i que serà en aquest punt quan Torra expulsí del seu executiu el titular d'Interior per donar peixet els sectors crítics de l'independentisme, tant polítics com socials, amb la feina dels Mossos des que es va

fer pública la sentència del Tribunal Suprem sobre l'1-O. Per alguns comandaments de la policia de la

Torra pot acabar donant el cap del conseller als qui denuncien que els Mossos s'han excedit amb els independentistes

Generalitat, que Torra cessés Buch accedint a les peticions de sectors independentistes seria una equivocació.

Aquestes mateixes fonts també manifesten que "estem acostumats que Torra faci massa cas de les veus crítiques amb la feina dels Mossos en les darreres setmanes, però seria un error polític, tot i que podria passar". Aquests mossos afirmen amb resignació "que avui dia ja no es pot predir quina serà l'estratègia política que Torra seguirà demà".

ASSEGURANÇA DE COTXE
900 357 357 | racc.cat |

L'assegurança de cotxe més completa al millor preu

- Cotxe de substitució perquè puguis continuar el viatge.
- La millor indemnització en cas de robatori, d'incendi o de sinistre total.
- Et regalem 200 € de la teva franquícia en cas de sinistre.

Informa-te'n al 900 357 357, racc.cat o a una oficina RACC.

RACC

Hi som per ajudar

El contingut d'aquest anunci és informatiu i no té valor contractual. El detall de les garanties i cobertures s'especifica a les condicions generals i particulars de la pòlissa contractada. RACC MEDIACENT, S.A.U., Agència d'Assessorances Exclutiva d'AMGEN SEGUROS GENERALES, COMPAÑIA DE SEGUROS Y REASEGUROS, S.A., autoritzada per a operar en el ram de les assegurances de vida amb AGRUPACIÓN AMCI DE SEGUROS Y REASEGUROS, S.A. A més, comercialitza assegurances de decessos, malalties i comarc, d'AMSYR AGRUPACION SEGUROS Y REASEGUROS, S.A., segons l'acord de col·laboració subscrit entre les dues entitats asseguradores, en virtut de l'article 4.1 de la Llei 26/2006, de 17 de juliol, de reindiació d'assegurances i reassegurances privades. Registre en la D.G.S.F.P. amb el número: C0708A38201740. Període de vigència de la promoció "Agrupa les assegurances": del 4 de febrer del 2019 al 31 de gener de 2020. Pots consultar el detall de les condicions a racc.cat.

La sèrie 'Matchday' s'estrena sota el control del vestuari blaugrana

Gerard Piqué va negociar les condicions de la plantilla, que ha cobrat per participar-hi

J. BRUC

La possibilitat que l'estrena de la sèrie documental *Matchday*, la primera producció de Barça Studios, serveixi per obrir una nova via d'ingressos sembla bastant llunyana i, de moment, està completament descartada. Encara que ningú dubta de la qualitat de la producció, ni de l'atractiu del contingut, comercialitzar-la amb el marge de beneficis suficient per cobrir els costos de la sèrie no està ara per ara l'abast dels seus promotors.

Matchday ha estat realitzada, segons ha informat el mateix FC Barcelona, amb la col·laboració de la multinacional japonesa Rakuten, en associació amb Rakuten H Collective Studio, Kosmos Studios i Producciones del Barrio. Tot i que es tracta de l'estrena i debut de Barça Studios, definit com l'ens que centralitza la creació, producció i comercialització de tota

Un documental que farà parlar molt.

l'oferta audiovisual del FC Barcelona, per si mateix mai no hauria estat capaç d'afrontar una proposta tan ambiciosa, motiu pel qual es va plantejar des del primer moment la contractació de fins a tres productores externes.

No va fer falta, però, anar gaire lluny, ja que per disposar de l'essencial, la complicitat dels futbolistes per ser gravats a l'interior del vestidor, en els entrenaments a porta tancada i, especialment, dins de casa seva, amb dones i fills, calia obtenir un permís molt exclusiu, no inclòs en els contractes de cessió de drets dels jugadors amb al club, ni susceptible de rebre la col·laboració generosa del vestidor. Només hi havia un camí: arribar a un acord econòmic amb la plantilla.

A canvi d'una quantitat elevada, i d'una sèrie de condicions, el primer equip es va disposar a protagonitzar *Matchday*, amb un guió visionàriament pensat per a una gran temporada en què podien guanyar el triplet, el tercer de la història del club i també d'alguns dels protagonistes de la sèrie, com Leo Messi, Gerard Piqué o Carles Busquets. La interlocució amb Gerard Piqué va facilitar l'acord, i de fet el va

accelerar. No només es va signar una contraprestació econòmica important per als futbolistes, sinó que van entrar en el negoci dues societats molt properes del cercle del vestidor i del club: en primer lloc, la productora del grup Rakuten, marca que és *partner premium* del FC Barcelona com a patrocinadora de la samarreta; i, en segon lloc, Kosmos, l'empresa de la qual són socis i impulsors el mateix Gerard Piqué i Hiroshi Mikitani, CEO de la multinacional japonesa i soci del central blaugrana en l'aventura de la nova Copa

El documental estava planificat amb l'hipòtesi que l'equip guanyaria el triplet, però els resultats no han estat els previstos

Davis. També es va decidir, per proximitat, confiança i garantia d'èxit, derivar gran part de l'execució a Producciones del Barrio, que té com a cara visible el periodista Jordi Évole. El vestuari finalment no va guanyar el triplet ni Barça Studios ha guanyat diners amb aquesta primera experiència del tot externalitzada. Molt soroll per poc o res. ■

Subscripció anual per només 135€

SUBSCRIU-T'HI I REBRÀS EL TRIANGLE CADA SETMANA ON VULGUIS

Subscriu-t'hi: Soms únics!

elTRIANGLE

Si necessites més informació, contacta amb el nostre departament de subscripcions.

www.eltriangle.eu

DADES PERSONALS:

Nom i cognoms / Empresa

NIF/NIE

Domicili

Població

CP

Telèfon

E-mail

FORMA DE PAGAMENT:

☐ Tranferència bancària a la recepció de la factura

☐ Xec nominatiu adjunt

☐ Rebut domiciliat al meu compte:

IBAN ES

Se subscriu al setmanari EL TRIANGLE per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 135 euros.

El signant autoritza el càrrec segons la normativa d'Ordre de Domiciliació de Càrrecs Directes SEPA.

Més de 650.000 empreses ja poden obrir un nou compte en menys de 10 minuts

El certificat digital de l'administrador, emès per la FNMT, permet operar amb el BBVA

R. T.

Més de 650.000 empreses ja poden donar-se d'alta com a clients de BBVA a Espanya de manera totalment *online* i sense necessitat d'anar a l'oficina. L'entitat, pionera en l'alta digital de particulars, es converteix també en la primera entitat a desenvolupar un procés d'alta digital que permet a les empreses contractar un compte i operar a l'instant.

A partir d'ara, les empreses podran usar el seu certificat digital d'administrador únic o solidari, emès per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre (FNMT), per fer-se clients de BBVA, obrir un compte i operar a través de la banca *online*, sense pa-

perasses i sense necessitat d'anar a una oficina. Aquest mètode d'identificació, que les empreses utilitzen en els seus tràmits habituals amb l'administració pública, permetrà augmentar el nombre de clients que accedeixen al banc per canals digitals.

En menys de 10 minuts, les empreses que accedeixen al banc a través d'aquest servei podran contractar un compte destinat exclusivament a l'activitat empresarial i començar a operar a l'instant a través de la banca *online* de BBVA. Durant els 12 primers mesos, el client no pagarà comissions per aquest compte ni tampoc per la targeta de dèbit o crèdit associada. A més, també n'estaran exemptes les transferències ordinàries en euros a través de la banca

Gràcies a la tecnologia 'online', ja és possible gestionar l'empresa des del mòbil.

online o caixers BBVA i el servei d'ingrés o emissió de xecs en euros.

Sense moure's dels seus negocis, les empreses podran accedir també a una tarifa plana mensual en els seus Terminals Punts de Venda de manera gratuïta els primers quatre mesos, i optar a opcions de finançament com el Click&Pay, que els permetrà fer disposicions sobre un límit específic per cobrir les seves necessitats de circulat més habituals sense comissions d'obertura i cancel·lació. En l'actualitat, més del 90% dels clients empresarials de BBVA ja utilitzen els canals digitals per a les seves transaccions.

L'estrena d'aquest servei coincideix amb el primer aniversari de la factoria de transformació empresarial, que va néixer amb l'objectiu de posar en mans de les empreses les millors solucions digitals. Després d'un any sorprenent els clients amb funcionalitats com el primer agregador intel·ligent o la sol·licitud digital d'aval, l'entitat torna a marcar la diferència amb una experiència digital única en el mercat. ■

ENTREVISTA A **ÓSCAR VÉLEZ DE MENDIZÁBAL**, DIRECTOR DE LA FACTORIA DE TRANSFORMACIÓ EMPRESARIAL DE BBVA ESPANYA

BBVA torna a sorprendre el mercat amb el llançament de l'alta 100% digital per a empreses. Amb aquesta nova solució, s'aconsegueix convertir un procés pesat i complex en una experiència única, àgil i senzilla.

Si ja com a particulars ens queixem de la paperassa que ens exigeixen quan volem fer-nos clients d'una entitat bancària, quan es tracta d'empreses la situació es complica encara més. La nova alta per a empreses realment simplifica aquest procés?

Fins ara, una empresa que volia fer-se clienta de BBVA trigava una mitjana de 15 dies a tenir un compte i poder operar a través de la nostra banca

«Hem desenvolupat un procés molt senzill i ràpid per a l'empresa que vulgui fer-se clienta de BBVA»

electrònica. Amb aquest nou servei, l'empresa pot donar-se d'alta 100% *online* en menys de 10 minuts i disposar d'un compte. Sense paperasses i sense necessitat de desplaçar-se a una oficina, hem desenvolupat un procés molt senzill i ràpid per a l'empresa que vulgui fer-se clienta de BBVA.

Es tracta d'un procés segur? La identificació d'una empresa té altres implicacions, com és la prevenció del blanqueig de capitals. Com saben que no els estan falsejant la informació que els aporten via digital?

Es tracta d'un procés totalment segur. Les empreses, per fer-se clientes de BBVA, han d'utilitzar el certificat digital d'administrador únic o solidari, emès per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre. Aquest registre de confiança ens facilita identificar el client i simplificar el procés de validació d'escriptures i poders, la qual cosa representa un estalvi considerable de

temps sense renunciar a alts estàndards de seguretat.

BBVA és pioner en l'adopció de noves tecnologies. Quin tipus de tecnologia hi ha darrere d'aquest procés?

A BBVA som molt conscients que no dissenyem solucions per a empreses o clients; dissenyem solucions per a persones. Un empresa demana el mateix que un particular, solucions senzilles que resolguin les seves necessitats i que els ajudin a prendre les millors decisions per aconseguir els seus objectius de negoci. No es tracta d'usar costí el que costí la tecnologia més innovadora en cada moment. Es tracta de repensar els processos des de zero, tenint en compte les noves capacitats tecnològiques, però sempre amb el focus posant en què necessita el client i on ho necessita. En aquest cas, a més de recolzar-nos en un tercer de confiança com és la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre,

utilitzem mecanismes avançats d'intel·ligència artificial per al reconeixement i l'extracció d'informació de la documentació, i amb això es redueix al màxim la informació que ha d'introduir el client. I ho hem fet així perquè considerem que era la millor fórmula d'oferir al client l'experiència que ens demanava.

Es pot millorar aquest procés? Penseu avançar en la solució o preferiu desenvolupar altres funcionalitats?

La solució que hem llançat per a l'alta digital d'empreses és un primer pas, però encara ens queda camí per fer. A BBVA desenvolupem sempre un "mínim producte viable" que anem millorant, incorporant el *feedback* dels clients. Ja estem treballant a poder oferir aquesta solució també a empreses amb apoderats mancomunats o a oferir altres alternatives de verificació per portar aquest procés també al mòbil.

Delinqüència sense fronteres

Màfies d'arreu del món operen a Catalunya i controlen, amb violència, la criminalitat

S. ALCAIDE

La baralla a matxet i catana pel centre de Badalona, que es va saldar amb un mort i dos ferits greus, ha tornat a posar el fenomen de les bandes al mapa de la ciutat. Pakistanesos, dominicans, marroquins, senegalesos, romanesos, xinesos... una ONU de nacionalitats que s'han dividit el territori català en parcel·les que es disputen amb violència.

La desarticulació de les bandes dominicanes per part dels Mossos a la zona de Ciutat Vella va deixar el camp obert perquè s'hi instal·lessin els pakistanesos, que es dediquen al tràfic de drogues i són en part responsables del repunt de l'heroïna a la ciutat. El districte de Ciutat Vella també és un territori on les màfies de tràfic de dones s'han fet fortes.

Dividides entre romanesos i senegalesos, aquestes màfies controlen la prosti-

tució de dones de l'Est i de noies de la zona subsahariana, i són freqüents les baralles per controlar els carrers. La màfia romana també té el monopoli de la mendicitat a Barcelona. Clans sencers es dedi-

Els cossos policials que actuen a Catalunya no donen l'abast.

quen a pidolar pels carrers, i molts d'ells van acompanyats de gossos drogats i apallissats per inspirar més compassió. Un fet que han denunciat diverses associacions animalistes. Els furtos també són una de les seves especialitats, i aquí topen amb els marroquins,

la Txarmile, que tenen en el tràfic d'haixix i els robaris el seu modus vivendi.

La màfia xinesa, especialment la Bang de Fujian, una de les províncies xineses, tal com ens apunta l'inspector Moisès Fernán-

dez, de la UCRIF, està especialitzada en el tràfic de dones, la prostitució, el joc i, cada vegada més, en el tràfic de drogues, amb explotacions de marihuana. Instal·lats en pisos-bordell escampats per l'Eixample, van ser recentment objecte d'una operació policial

que va escapar una de les bandes, amb la detenció de 39 persones i la identificació de 41 víctimes. Però això només és la punta de l'iceberg.

Des de l'Est, i sense un barri o un lloc en concret, les màfies de georgians, serbis i albanokoso-

El negoci de la prostitució a Barcelona està en mans de màfies procedents de Romania, el Senegal i la Xina

vars s'han especialitzat en robatoris de cotxes d'alta gamma i xalets. El seu àmbit d'actuació preferencial és la Costa Brava. Crida l'atenció que els sicaris més letals i eficients siguin exmilitars de les repúbliques de l'Est.

Els dominicans de Trinitarios, Blood 901, Vatos Locos o Base 6 s'estenen per l'àrea metropolitana i la

seva actuació és de dominació del territori i el control del tràfic de drogues. Les baralles entre aquestes bandes, per extorsions i segrestos, comencen a ser moneda corrent. Els equatorians, sota el sobrenom de Caballeros Negros, tornen als carrers i han començat una *guerra civil* amb la resta de bandes. Els carrers no són l'objectiu principal, sinó els llocs d'oci, com ara les discoteques llatines, molt abundants a l'àrea metropolitana, que són l'epicentre del tripijoc de drogues i el lloc ideal de captació de nous membres.

Sense els mateixos codis ni de vestimenta ni de colors o d'objectius, destaca una altra banda llatina: la dels xilens i argentins, especialitzats en robatoris a botigues, cases i cotxes per l'autopista.

Catalunya s'ha convertit en un tauler de joc entre les bandes i la confrontació ja ha començat. ■

Els Trinitarios, els DDP i les Maras es fan amb el control

Catalunya parla en *latino* a ritme de reggaeton. Les bandes s'han dividit el territori català. Es calcula que més de 1.800 persones formen part d'aquestes bandes, on l'edat d'inici ronda els 13 anys. Aquests grups mafiosos estan en una guerra oberta pel control del territori català. A Barcelona, les Maras imposen la seva llei al Raval, on controlen els narcopisos i el tràfic de drogues; els Latin King, després d'un llarg període d'inactivitat, deixen veure els seus colors per la Sagrada Família i les

Corts, el Maresme i el Vallès Oriental. Els Ñetas, una altra de les històriques, els Trinitarios i els Dominican Don't Play (DDP) s'estan disputant els barris a l'Hospitalet, Cornellà, Sant Andreu, Sabadell, Terrassa, Manresa, Rubí i Vilafranca del Penedès. Els Trinitarios, que porten els colors verd i blanc, també estan actius a Tarragona i Reus, i tornen a ser forts, juntament amb els DDP, amb els quals es disputen els carrers a Lleida.

Les bandes llatines dels Latin Kings i els Ñetas, tot i que van ser desarticulades fa uns anys, ara tornen a revifar i a fer-se fortes als barris. Els seus líders han començat a sortir de la presó i tenen la intenció de recuperar el protagonisme perdut, en mans ara de Trinitarios i DDP.

La discreta màfia italiana

Molt més discreta però eficaç és la màfia italiana, instal·lada a Barcelona i la costa catalana, i que s'ha apoderat del control del blanqueig de diners, de la compra d'habitatges i solars, i del narcotràfic de marihuana i cocaïna a gran escala. Barcelona és la porta d'entrada de les drogues cap a Europa, i compta, a més a més, amb unes lleis més laxes que les italianes. Des de Catalunya, un dels grans centres productors de marihuana, es distribueix la droga a països nòrdics, on és més difícil de cultivar, i són els italians els que s'encarreguen de la distribució. La proximitat amb Itàlia fa que Catalunya sigui el paradís per a les filials de la màfia.

El tràfic de drogues i els robatoris financen les bandes llatines que actuen a Catalunya

Capten noies d'entre dotze i tretze anys a les discoteques i després les sotmeten

S.A.

El pastor de l'església evangèlica Centro de Ayuda Cristiano ho té molt clar: hi ha un augment de les bandes llatines a Catalunya. "No és un fet nou" explica el pastor Alberto Díaz, "és un fenomen que es produeix i es reproduïx, sobretot per la crisi econòmica que s'acarnissa en les classes més desfavorides". Díaz, en contacte molt directe amb la comunitat llatina i director d'un centre que ajuda els joves a deixar la violència de les

bandes, assegura que hi ha un repunt d'aquestes organitzacions per tot Catalunya i que hi ha més de 1.800 persones que en formen part.

"Els territoris que van deixar buits els Latin Kings o els Ñetas quan van ser desarticulats, i els seus caps empresonats, han estat ocupats per altres bandes com els Trinitarios, els DDP, els Blood 901 o els Forty Two", explica el pastor evangelista. "És a dir, la massa juvenil que es va quedar òrfena de líders se'n van anar cap a altres

Les bandes marquen territori.

bandes amb qui tenien una certa afinitat; per tant, podem dir que les bandes no han desaparegut, sinó que estaven latents i ara revifem, amb nous líders".

Aquestes organitzacions, explica Alberto Díaz, tenen un perfil molt violent i viuen del tràfic de drogues i dels robatoris. "Els membres de la banda estan obligats a aportar, cada setmana, una quantitat de diners per comprar armes, i aquests diners surten de robatoris i de les drogues".

Però enmig de tota aquesta violència hi ha un bri d'esperança. Se'n pot sortir, d'una banda. "Cal molta força de voluntat i extremar la prudència, ja que els que volen deixar la banda s'estan jugant la vi-

da. Com més alt és el rang, més difícil és sortir-ne. Un rei d'un *chapter* -cap d'una facció- és amenaçat de mort si en surt. Però nosaltres hem aconseguit que un centenar de joves hagin deixat les bandes", afirma.

Pel pastor Díaz hi ha una dada a tenir en compte: cada vegada hi ha més noies que cauen sota les urpes de les bandes. "Tot i que hi ha més nois, pel tema del valor del masclisme, cada vegada hi ha més noies. Les capten, entre els dotze i els tretze anys, a les discoteques. Les enganyen amb promeses d'amor i, un cop a dins, les sotmeten amb violència. Nosaltres vam aconseguir treure una noia que amb catorze anys ja havia avortat, sola, al lavabo de casa seva. La va embarassar un 'trinitario' que la va abandonar".

elTrapezio

El primer diari ibèric sense fronteres

Pots llegir-lo en espanyol o portuguès... i molt aviat també en català!

Pascual Serrano

«El dia que es perd la veritat, perdem la dignitat»

Periodista. Ha publicat diversos llibres sobre comunicació i periodisme, i és articulista sobre mitjans a *eldiario.es*. Dirigeix la col·lecció *A fondo* de l'editorial Akal i forma part del consell de redacció de la revista satírica *El Jueves*. El seu últim llibre, *Paren las rotativas* (Akal), acaba d'arribar a les llibreries.

P Què és ara el periodisme, des de la perspectiva de l'interès públic?

R Quan, moltes vegades, els periodistes o els mitjans diuen "ara parlarem de periodisme", es refereixen al que passa amb les seves empreses, si són o no rendibles, la publicitat, les noves tecnologies... No és aquest el debat sobre periodisme que m'interessa a mi. Em preocupa com informem o no els ciutadans. Si de debò estem complint amb la responsabilitat social que tenim els professionals. En realitat, sempre a través d'unes empreses, que són les que ens contracten. No oblidem que el marge de maniobra del periodisme és molt limitat. Es diu que el periodista és el mitjà. D'això és del que parlo al llibre, a partir d'esdeveniments de l'actualitat: sobre l'entramat informatiu que vivim i sofrim.

P La percepció que ara tenim del periodisme, més descarnada, no té a veure bastant amb una realitat heretada i no tan idíl·lica com es pinta?

R Crec que les fotos fixes de moments i temàtiques actuals poden ser molt representatives del que està passant. Quan parlo d'aquella parella que es dirigia a la ciutadania demanant diners per a una operació, fent valer que la seva filla estava molt malalta, ho faig des de la perspectiva que no va ser ella la que ens va enganyar, sinó tots els periodistes, els programes, les tertúlies, les

televisions, que la van legitimar. Aquest va ser un cas anecdòtic? No. És un exemple emblemàtic de fins a quin punt els mitjans poden avalar frauds econòmics, polítics, ideològics i tota mena de desvergonyiments, emparant-se en una legitimitat, cada vegada menor, però que segueix funcionant.

P Què es pot dir, en aquest context, de la relació entre periodisme i diners?

R Moltíssim, perquè el mercat ho condiciona tot. Hem de pensar que en una societat tot el que es delega al mercat, a l'empresa, deixa de ser un dret per convertir-se en negoci, que pot ser legítim, però negoci. Si parles del dret a l'educació i el delegates en empreses privades, ja no és un dret, sinó un legítim negoci amb l'educació. Per això diem que s'exerceix un dret a l'educació si es fa en un sistema públic. En la sanitat passa el mateix, i en la informació també. Si es parla de dret a la informació i a continuació es delega en unes televisions, uns diaris o unes ràdios privades, desapareix el dret. Perquè en el mercat no es tenen drets sinó béns i serveis per comprar. En conseqüència, el que cal reivindicar és un marc públic que garanteixi mitjans públics, la participació de la ciutadania en la presa de decisions, la pluralitat. Tenim drets en la mesura en què hi ha un poder públic que els empara.

P Parlar de banca pública s'ha convertit en una anatema. Està començant a passar una cosa semblat amb els mitjans de comunicació?

R El problema amb els mitjans públics és que, fins i tot entre determinada ciutadania d'esquerres, tenen mala imatge. En llocs on la dreta ha destrossat els seus mitjans públics, es diu "una televisió pública, per a què?" És clar, si tenim una televisió pública infame és perquè vam tenir un govern infame. Si hi ha una sanitat o una educació infame és pel mateix, i no diem que cal privatitzar-les. És més fàcil canviar una mala direcció d'una televisió pública que la d'una privada, que no es pot canviar fàcil el que facis. La dreta no vol tant manipular els mitjans públics, sinó privatitzar-los. Amb això té garantida la seva complicitat per sempre. Per què el tsunami liberal a l'Amèrica Llatina dels anys 80 va arrasar les televisions públiques?

P El dret a la informació no està fora de focus en la ciutadania?

R Jo parlo del dret a la informació i a estar informat. El nostre article 20 de la Constitució parla del dret a la informació veraç. És a dir, que no es podria mentir o, dit d'una altra manera, que caldria garantir que s'està informant del que passa. Aquest dret no es compleix. Aquí la mentida és impune. I l'es-

querra sol dir que no s'ha regulat la mentida als mitjans. Un arquitecte pot fer un pont malament i acaba a la presó. Un periodista diu que Al-Assad ha matat 200 persones a Síria i després resulta que havien estat els islamistes, i no passa res. I si algú diu que no s'hauria de mentir, es respon que això és un atac a la llibertat d'expressió. I seguint amb l'esquerra, s'argumenta que, si es comença amb la censura, on es para? La mentida i la veritat haurien de ser una cosa bastant fàcil de delimitar. Cada dia es fa als jutjats. Dir, per exemple, que vingui un Franco i que mati tots els comunistes és legítim. És opinió. El que no es pot dir és que Franco no va matar a ningú, i no va perseguir a ningú. Això és mentida. Quan la ultradreta parla pejorativament de les 13 Roses se l'acusa de delictes d'odi. No. L'odi no és el problema. El problema és quan dius que les 13 Roses posaven bombes. Això és el delictes.

P Estem més familiaritzats amb un incident a Wisconsin que amb un problema a Aranda de Duero. Per què?

R Encara és més greu que tot això. Perquè no és que només estiguem familiaritzats amb el que ells consideren més important, sinó que, a més a més, es planteja amb els temes i els enfocaments que consideren prioritaris. Quan a Monedero l'estaven seguint amb el tema de Veneçuela, li va preguntar al periodista si sabia qui era el president de Portugal. No ho sabia. Quan passa alguna cosa en un país governat per algú de dretes no s'associa als governants o al president. Si a Veneçuela hi ha un accident de trànsit, de seguida es dirà que ha passat en una carretera de Maduro.

P I quan els mitjans públics actuen a favor d'interessos parcials i no de l'interès general, com és el cas de Catalunya, què es pot dir?

R El Govern català està en una croada, i això té el seu reflex en el fet que tot es desvia cap a les armes i la munició de la croada. Per això no es fa res al Parlament, no es fa res al Govern i no es fa res als mitjans. Alguns pensen que la croada ho mereix i no els importa que no es parli d'educació, de sanitat, d'habitatge..., que no s'aprovin lleis. I, per descomptat, que no es parli de res del que passa més enllà de l'Ebre.

P I què es pot dir del fenomen de les xarxes i el nou paisatge social de la informació?

R És veritat que les xarxes han acabat amb aquest oligopoli dels grups, que eren els únics que podien dir què és o no notícia. Ara els ciutadans també tenen un marge per difondre determinades coses, però veient el que hem fet es pot concloure que el resultat ha estat més aviat democratitzar

El poder mediàtic és en aquest moment el poder menys democràtic, menys legítim i amb menys contrapoders

la desinformació que el contrari. Ara tots podem dir estupideses, ximpleries i mentides. Si abans ens menjàvem les notícies enganyoses dels diaris o les teles, ara tots, fins i tot nosaltres, ens dediquem a difondre-les. Amb aquest mecanisme d'adhesió ideològica, quan ve una notícia enganyosa que encaixa en les coordenades mentals de cadascú, no es posa en dubte, inclosa l'esquerra. Com he de dubtar d'una informació que diu que els EUA han deixat destrossada una zona d'El Salvador? Endavant! És important que el ciutadà conscienciat, en un marc de valors, tingui molt clar que per sobre de tot hi ha la veritat. El dia que es perd la veritat, perdem la dignitat i la legitimitat.

P Però la veritat està tan sacsejada que fins i tot s'arriba a percebre segons el cristall amb què es mira...

R I fins i tot de la mentida ara se'n diu postveritat. És alarmant la impunitat i la condescendència amb què els poders públics accepten la mentida. Un estudi diu que el 60% de les coses que diu Trump són mentida, mentre que Hillary Clinton només mentia en un 20%. Però, és clar, si algú s'havia adonat que dient un 20% de mentides no passava res, doncs en diré un 60%! I així successivament.

P Consideres, en fi, que el bosc mediàtic és tan espès que amb prou feines ens permet distingir els arbres de la veritat?

R Hi ha un estudi que diu que en una sola edició del *The New York Times* hi ha tota la informació que un individu del segle XIX tenia en tota la seva vida. Cosa que pot resultar un mecanisme de desentesa i desmobilització. I també és cert que enfrontar-se a una cosa que no es controla, com els mitjans de comunicació, genera irritació. El poder mediàtic és en aquest moment el poder menys democràtic, menys legítim i amb menys contrapoders.

Gestió i millora de la salut dels catalans

La crisi econòmica va portar a l'aplicació de fortes retallades als pressupostos públics, entre ells els de sanitat. Això va comportar un agreujament de la precarietat del sistema. A Catalunya tenim uns recursos per a sanitat tradicionalment insuficients: es va destinar a la salut, el 2016, un 5,2% del PIB, mentre que a la UE-15 va ser un 7,5%, i tenim un 11,6% menys per càpita sobre la mitjana de l'Estat. A més, amb la crisi es va perdre qualitat, equitat (sobretot en accessibilitat, resolució), condicions laborals i qualitat percebuda. Els lleus increments pressupostaris produïts a partir del 2015 no han resolt les mancances originades per les retallades i han reforçat el model existent tecnològic i intervencionista i poc centrat en les necessitats poblacionals i de les persones.

Aquests fets s'han donat juntament amb els canvis demogràfics i de la morbiditat (envelliment, augment de l'esperança de vida, augment de la cronicitat i complexitat de les patologies) i amb un model sanitari propi del segle passat centrat en l'hospital, molt medicalitzat, dedicat sobretot a la malaltia ja instaurada i amb domini cultural de l'alta tecnologia, en lloc d'una atenció personalitzada, continuada, preventiva i promotora de salut, com pot donar la salut pública, focalitzada en la salut poblacional i els determinants socials de la salut i l'atenció primària i comunitària en la cura de les persones i la comunitat.

És amb aquesta situació que el deteriorament del sistema públic ha comportat la deserció de les persones amb capacitat econòmica cap a la sanitat privada, i el malestar creixent dels professionals, els treballadors del sistema i la ciutadania. El procés de desinversió en el sector públic no ha estat acompanyat d'una avaluació rigorosa d'aquells procediments diagnòstics i terapèutics que no aporten valor afegit, mentre que se n'han seguit introduint d'altres amb efectivitat limitada (amb pressions de la in-

Per Josep Martí /// Metge, coordinador del Grup de Debat

EL SISTEMA SANITARI, EN CRISI PROFUNDA

dústria i les grans corporacions). Tots aquests factors generen cada cop més dèficit i ineficiència, i el sistema es fa insostenible a l'hora que redueix el potencial benefici sobre la salut de la població i augmenta els efectes iatrogènics.

Un grup de professionals hem estat analitzant aquesta situació i hem fet unes propostes de millora, ja que creiem que és el moment, amb nous governs a Espanya i possiblement a Catalunya. Així, tenint en compte aquesta situació de deteriorament del sistema de salut, proposem mesures urgents de millora.

En primer lloc aportem els valors que, segons nosaltres, ha de contemplar el sistema públic de salut. Segon, i més important, creiem que no hi ha possibles millores in-

tentant fer programes o estratègies sectorials, ni podem millorar el sistema només reclamant més recursos econòmics, que sí que són necessaris, però que han de ser ben gastats en salut.

És per això que posem com a primera qüestió la necessitat d'un canvi radical i estructural del model, un canvi de paradigma, per passar d'un model centrat, com hem dit, en la malaltia i la medicalització (molts cops injustificada i perillosa) a un model públic de salut integral.

La salut de tota la població ha de dirigir les polítiques del sistema. La salut és allò que importa, no només l'atenció sanitària a la malaltia, un sistema orientat als determinants econòmics i socials de la salut.

EL DETERIORAMENT
DEL SISTEMA PÚBLIC
HA CAUSAT LA
DESERCIÓ DELS QUI
TENEN CAPACITAT
ECONÒMICA CAP A
LA SANITAT PRIVADA
I EL MALESTAR DELS
PROFESSIONALS I ELS
CIUTADANS

Proposem: un sistema centrat en la cura de les persones i no exclusivament en la recerca incansable d'un diagnòstic.

Finançament suficient del sistema amb recursos fiscals, amb planificació, gestió i provisió públiques sense afany de lucre. En casos justificats en què el sistema públic no pugui prestar el servei, s'han d'aplicar clàusules de qualitat i transparència absoluta. L'atenció primària com a eix bàsic de l'atenció sanitària, amb un ple desenvolupament de les seves competències i un adequat finançament i reconeixement.

Governança participativa de la sanitat pública, amb participació dels professionals i la ciutadania en la governança del sistema.

Un sistema independent dels interessos de les companyies farmacèutiques, de productes sanitaris. Independència també dels interessos corporatius i partidistes.

Garantir, per a les persones treballadores del sistema, la qualitat de les condicions laborals, l'autonomia de les unitats assistencials i la qualitat de les retribucions. Δ

Drets inexistents i conflictes reals

Per sortir de l'espiral en la qual ens han ficat cal entendre en quin moment se'ns va escapar el relat als que sabíem que el projecte nacionalista només podia conduir on som ara. La resposta és relliscosa, però es titula sens dubte Dret a Decidir.

Diverses generacions de catalans hem crescut sota la presumpció del dret d'autodeterminació. Qüestionar-lo era tabú i, per tant, ni es va discutir ni vam tenir més explicació que un suposat dret natural col·lectiu, una mena de legalitat màgica paral·lela.

Però els drets són lleis escrites, garantides per la legislació del lloc on has tingut la sort (o no) de néixer. Per exemple: no neixes amb dret a circular per l'esquerra ni a independitzar-te de la teva comunitat de veïns perquè la llei (espanyola) no t'ho garanteix. Sí que pots formar un partit que defensi, posem per cas, que cremar 1.035 contenidors és un ús legítim del dret de protesta, però sense oblidar que els ajuntaments tampoc són sobirans i reten comptes al poder judicial i l'executiu.

En resum, no som persones independents perquè gaudim d'un sòlid contracte social, la qual cosa distingeix Suïssa d'Haití.

Poden semblar banalitats, però és que el nostre problema és una profunda manca de cultura democràtica que jo no veig ni en altres llocs d'Espanya ni a gran part d'Europa.

Els que hem crescut en l'esquerra no hem sabut transmetre que si tenim dret a divorciar-nos o a casar-nos amb algú del nostre mateix sexe no és perquè ho sentim molt fort com a poble, sinó perquè hem canviat les lleis (espanyoles) legalment.

El dret d'autodeterminació (mitge revelat del nacionalisme que la mateixa ONU ha hagut de desmentir) mai ha estat legislat, en cap país. Ni ho farà, perquè justament contradiu el principi de sobirania base de qualsevol sistema legal. Per això tampoc la Constitució de la República Imaginària de Catalunya ni la Llei de Transi-

Per Carles Companys /// Professor de la UAB

AUTODETERMINACIÓ I DRET A DECIDIR

torietat estableix cap mecanisme perquè Barcelona o Tarragona s'autodeterminessin.

Però si li expliques a un independentista estàndard que per reformar la Constitució necessites dos terços del Congrés, et contestarà que això no ho pot aconseguir i que és injust perquè el seu poble (però aquest poble inclou només els fidels, en contrast amb la ciutadania) és sobirà. I creu que és sobirà perquè efectivament en aquesta limitada definició de poble ungit si que són dos terços. I fins i tot vuit novens! I d'aquí ve allò d'"els carrers de seran sempre nostres".

En definitiva, es tracta d'un dret no se sap si històric, natural o diví del qual gaudeix un subconjunt pobrament definit dels catalans.

Aquest és el bucle del qual l'esquerra no ha sabut escapar: confondre la sobirania popular amb el dret a decidir de qualsevol que s'autoerigeixi com a poble. Això és una cosa pròpia de l'anarquia o de l'adolescència, però aliena a la Internacional que sabia bé que llei i justícia, començant pel respecte al demos establert, són l'arma del feble.

Per això penso que una baula fatal molt subestimada en la cadena que ens ha portat fins aquí va ser el dia en què el nacionalisme va arraconar per sempre a ICV amb una declaració de sobirania que va enganyar a aquest ambigu poble català.

Va ser el 23 de gener de 2013. Tampoc el PSC ha explicat bé per què la sobirania només pot ser del

TRENCAR UN
CONTRACTE DE
MANERA UNILATERAL
QUAN ETS QUI MÉS
S'HA ENRIQUIT AMB
ELL ENS ABOCA
AL CAOS PER LA
SEVA IL·LEGALITAT
I PER LA SEVA
IMMORALITAT

titular de la Constitució. Ni la dreta espanyola que, tot i que sí que va evitar el parany, pateix una palmaria falta de projecte i de fe en la política.

És irònic que callin per por de ser titllats de feixistes pels qui justifiquen la violència o deroguen les lleis fonamentals (aprovades per un 86%) per imposar les seves (47%).

El futur es construirà a partir de la legalitat d'un país, Espanya, del qual Catalunya va ser cofundadora.

Els segles XV o XIX, Catalunya, fos el que fos, va formar part d'aquest contracte social tan fructífer que la va treure de l'edat mitjana i ens ha fet una de les regions més pròsperes d'Europa. El que no es pot fer és trencar unilateralment un contracte quan ets qui més s'ha enriquit amb ell. Ens aboca al caos per la seva il·legalitat i per la seva immoralitat.

Només quan s'expliqui bé el demos s'entendrà automàticament per què el no-referèndum de l'1-O va ser un profund atac a la democràcia i per què el 27-O va ser un simulacre de cop. Δ

L'observació d'estels dobles o múltiples

Si en una bona nit sense núvols, mireu cap a l'Ossa Major, veureu com l'estrella central del mànec (o la llança del carro) de fet són dues estrelles, que tenen per nom Mizar, la més brillant, i Alcor (el cavaller i el cavall en àrab). Amb bones condicions es veuen totes dues a ull nu, però en tot cas amb uns senzills binocles les veureu perfectament.

L'observació d'estels dobles és un treball d'investigació assequible per als aficionats a l'astronomia. És tan adequat per als que han d'observar el cel des de ciutat com per als que ho poden fer des de llocs amb poca il·luminació. Cal dir, però, que els que tenen poca contaminació lumínica podran veure estels dobles molt millor que no els de ciutat.

Més de 100.000 estrelles

Un dels grans avantatges d'aquest tipus d'observació és la gran quantitat d'estels dobles catalogats. Això permet poder-los observar totes les nits de l'any, a qualsevol hora i en diferents punts del cel. La quantitat d'estels dobles és molt gran: passen de 100.000 les estrelles dobles catalogades. Per tant, resulta relativament fàcil trobar-ne en molts llocs del cel.

Alguns aficionats només les observen per veure els seus colors, ja que poden ser iguals o diferents. La identificació es fa amb un índex de colors: blanc, blau, groc, taronja i vermell, amb diferents tonalitats, més clares o més fosques.

Aquells que s'hi volen iniciar poden fer-ho amb binocles, a partir de 50 mm de diàmetre, ja que permeten separar les dobles a partir dels 30 segons d'arc. Són les anomenades "dobles fàcils" i que es poden trobar en molts lli-

L'estrella doble Albireo, a la constel·lació del Cigne.

bres d'astronomia o en catàlegs d'estels dobles.

Fins a sis estels

Existeixen diferents tipus d'estels dobles: poden ser parelles dobles, triples, quàdruples i de fins a sis estels. Les més nombroses són les dobles. Es divideixen en visuals, que són aquelles que veiem per observació directa i de les quals podem mesurar la distància entre les dues per mitjà de reticles, micròmetres o CCD; n'hi ha unes altres parelles que són les eclipsants, en què una passa per davant de l'altra i no les podem veure separades, però sí que podem apreciar una pujada i baixada de llum de la més brillant, que permet fer una gràfica dels seus períodes i magnituds. Són mesures fotomètriques i entren en el treball dels estels variables.

una al costat de l'altra, però que en realitat estan molt separades. La primera pot estar molt a prop i la segona a una gran distància, però visualment nosaltres les percebem l'una al costat de l'altra.

Mizar i Alcor, citades a l'inici, són una doble de perspectiva. En canvi, si observem amb un telescopi Mizar veurem fàcilment que, de fet, és una doble física: Mizar A i Mizar B. Però, a més a més, Mizar A és una doble espectroscòpica.

Albireo, una bonica doble

Els aficionats més avançats solen fer mesures de distància i posició, però per poder-ho fer necessitaríem un telescopi. Com més diàmetre tingui, millor, ja que podrem separar parelles difícils, distants pocs segons d'arc. Amb un telescopi de diàmetre modest (70 o 80 mm) ja n'hi ha prou per poder fer treballs interessants. El que és necessari és una muntura de tipus equatorial i ben orientada en direcció nord/sud. I també oculars reticulats amb dos fils, en forma de creu, així com un cronòmetre per calcular el temps que tarden a passar el primer i el segon estel pel reticle i convertir-lo en segons d'arc.

Tanmateix, ja hem dit que uns bons binocles (7 o 8x50) ja ens permetran observar perfectament nombroses estrelles dobles amb bonics contrastos de color. Una de les favorites dels aficionats és l'estrella Albireo, a la constel·lació del Cigne. Si Deneb (que juntament amb Vega i Altair formen l'anomenat Triangle d'Estiu) correspon a la cua de l'au imaginària, Albireo correspon al cap.

Aquesta constel·lació és fàcilment visible, sobretot a l'estiu, i també té forma de creu però amb el peu més llarg. Albireo és una bonica estrella doble ben separada (34" d'arc) amb contrast de colors taronja i blau. És una doble de perspectiva, ja que una es troba a 328 anys llum i l'altra a 389 anys llum, i malgrat que la seva brillantor és modesta està constituïda per dues estrelles gegants. El satèl·lit Gaia ha descobert recentment que no és una doble física, malgrat que fins ara es creia que ho era.

La llista d'estels dobles observables amb binocles és llarga i permet vetllades d'observació molt agradables a qualsevol època de l'any. ■

Un tercer grup són les parelles espectroscòpiques, que no es poden veure però que podem detectar a través d'un espectroscopi. Aquestes últimes queden reservades per als professionals, ja que són molt pocs els aficionats que les estudien.

Mizar i Alcor

Les parelles visuals es poden dividir entre dobles òptiques físiques i dobles de perspectiva. Les òptiques físiques són aquelles que estan relacionades entre elles, ja que tenen un punt de centre comú i giren l'una al voltant de l'altra, atretes per la força de la gravetat, segons les seves masses respectives, i que al llarg dels anys van descrivint una òrbita al cel. Les dobles de perspectiva són aquelles que, per casualitat, des del nostre punt de vista, les veiem

Oferta de subscripció anual:
ara per només 135€ tindràs el
setmanari a casa o al despatx!

www.eltriangle.eu

The image shows a tablet displaying the eTRIANGLE website. The website features several news articles with headlines such as 'Torra recusa el president del TSJC i amenaça amb no anar a judici', 'Maragall, disposat a aprovar els pressupostos de Colau i Coliboni', 'Marta Rovira admet que l'1-O "no va tenir prou legitimitat"', and 'Montilla: "El procés no ha aportat res de positiu per a la societat catalana"'. There is also a section titled 'Confidencial' with the headline 'Quina posició hi hauria penjada a la porta de la cafeteria del departament de TV3?'. Below the tablet, a rolled-up newspaper of eTRIANGLE is visible, tied with a string. The newspaper's headline reads 'El pla de Pujol per manipular i dominar la societat catalana'. Other text on the newspaper includes 'Setmanari d'investigació i anàlisi', 'Dimecres 1 de setembre del 2019 // #1369', and 'EL TRIANGLE ha tingut accés a un important arxiu i n'enceta la publicació'. A cup of coffee is partially visible in the bottom left corner.

Subscriu-t'hi! subscripcions@eltriangle.eu

Amb la solidaritat

"la Caixa" és la fundació que inverteix per crear més oportunitats per a tothom

- Més de **62.000 infants** en situació de pobresa atesos
- Més de **38.000 llocs de treball** per a persones en risc d'exclusió
- Més de **780.000 persones grans** a les nostres activitats
- Assistència a més de **25.000 malalts terminals**
- Més de **28.000 habitatges socials** facilitats
- Més de **4.400 voluntaris corporatius** de "la Caixa"

De tot això nosaltres en diem "la Caixa":
la primera fundació privada del país i una de les més importants del món.

